

Birtok és birtokos egyeztetése

o Ez a dolga a nemzeteknek.

Ez a dolguk a nemzeteknek.

Nemcsak a *-nak/-nek* kitétele, hanem a többes szám jelölése szempontjából is különbséget kell tenni a jelzős szerkezetek és a távolabbi szókapcsolatok között.

A jelzős szerkezet szorosan összetartozik, ezért egy mozzanatot elég egyszer jelölni rajta. Például azt mondjuk: *színes képek*. Ha viszont a melléknév állítmány vagy értelmező (hátravetett jelző), egyeztetni kell a főnévvel: *színesek a képek; a képek, a színesek*. Ugyanígy *a vendégek szállása, az ő szállásuk* – ezek jelzős szerkezetek, csak egyszer jelöltük bennük a többes számot: az első esetben csak a birtokoson, a másodikban csak a birtokon.

Nem ugyanilyen szerkezet az, hogy *a vendégeknek van szállásuk* vagy *a vendégeknek megfelelő a szállásuk*. Itt a *szállásuk* alany, a *vendégeknek* ún. birtokos részeshatározó. A birtokos eltávolodik a birtoktól, csak a ragok egyezése tartja össze őket. Ma gyakran ilyenkor is elhagyják a számbeli egyeztetést¹:

o Mindezekről az Árpádoknak még világos tudása volt.

Mindezekről az Árpádoknak még világos tudásuk volt.

o Az az érdeke mindannyiunknak...

Az az érdekünk mindannyiunknak...

o Azoknak is vannak emberi *jogai*, akik nem... elviselhetetlen bűzben kívánnak közlekedni.

Azoknak is vannak emberi *jogaik*...

¹ Régen még közvetlen jelzős szerkezetben is egyeztettek, sőt, egyes nyelvjárásokban – például Erdélyben – még most is hallani Herczeg Ferenc következő mondatához hasonló egyeztetést: „*olyan a lantos emberek természetük, hogy igen szeretik hallani a magok koholta éneket*”.

**Próbáljunk gátat szabni a felemás egyeztetés
terjedésének!**